

SLOVENSKI NAROD

PODPUZNIČE:

MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocanova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE Ob kolodvoru 101. — — — — —
Račun pri poštnem Celovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

167.20, Trst 287.68 — 290.06.

Danes velesenzacionalna premiera!

Marlene Dietrich

v velenapetem filmu režiserja J. STERNBERGA

ŠANGHAI EKSPRES

Ana May Wong — Clive Brook

NAJNOVEJŠI FOXOV ZVOČNI TEDNIK

Kot dopolnilo dvodejanska šaloigra

Mutec iz Portice

SZÖKE SZAKALL — SIEGFRIED ARNO — PAUL HÖRBIGER

SALVE SMEHA!

KROHOT!

Predstave ob 4., 1/8. in 1/10. zvečer.

Ta krásni program si mora vsakdo ogledati!

Vstopnice zasigurate v predprodaji!

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

OKOLIŠKO TRGOVSTVO
ZA SOCIALNE USTANOVE

Skupščina okoliških trgovcev je izrekla pomisleke glede zakona o pobijanju draginje in glede podaljšanja moratorija

Ljubljana, 8. junija.

V veliki dvorani Trgovskega doma se je danes dopoldne vršil občni zbor Gremija trgovcev za srez Ljubljano. Zbor je bil prav dobro obiskan.

Zborovanje je otvoril načelnik Šporn, ki je pozdravil navzoče trgovce in se zahvalil zastopnikom časopisja za naklonjenost. Predlagal je, da se odpošljeta pozdravni brzojavni ministru trgovine in industrije g. dr. Kramerju in njegovemu pomočniku, generalnemu tajniku Zbornice g. Mohoriču, kar so zborovalci z navdušenjem sprejeli.

Prva točka dnevnega reda je bilo poročilo načelnika Šporna. Delovanje gremija je bilo v preteklem letu zelo živahno. Za trgovce je bil najvažnejši novi obrtni zakon, ki je stopil 8. marca v veljavo. Novi zakon ni sicer povsem ugodil zahtevam trgovstva, vendar je navzlic temu zadovoljiv, saj je dosežen dokaz usposobljenosti za vse stroke, kar je velik uspeh. Desetletne borbe, da se izločijo iz vrst trgovstva vsi oni, ki se trgovine niso učili, so dohile z novim zakonom popolno zadoščenje. Odbor je povelil posebno pozornost gospodarsko-političnim vprašanjem, ki globoko posegajo v interese malega podeželskega trgovca. Pazljivo je zasledoval razvoj lesne trgovine, od katere žive naš kmet, trgovec in delavec. Lesno trgovino v ljubljanski okolici, ki je nudila zaslužka stoterim delavcem in njihovim družinam, je zadel hud udarec in je trgovina potisnjena v kupčijskem pogledu za nekaj let povsem v ozadje.

Novi zakon prinaša važne določbe socialnega značaja, predvsem glede ustanavljanja ustanov za slučaj smrti, bolezni, onemoglosti in glede starostne preskrbe. Vsi gremiji in draveki banovini so spontano sprejeli sklep o prisilnem zavarovanju trgovcev.

Hudo krizo preživlja tudi trgovina z vinom. Po novem trošarinskem zakonu je vsakomur dovoljeno prekupevanje z vinom, ki se prodaja brez kontrole in povzroča vinski veletrgovini obšutno škodo. Treba se bo prizadevati, da se bo prosta trgovina z vinom do skrajnosti omejevala. To zahteva interes našega gospodarstva in narodnega zdravja. Za rešitev tega vprašanja se pripravljajo zborovanje slovenskih trgovcev pod okriljem Zveze trgovskih gremijev.

Male trgovce je težko prizadel zakon o moratoriju kmetijskih dolgov. Plačilne obveznosti pojamajo, vsak se sklicuje na moratorij, trgovci naj krije vse potrebščine, pri tem ga pa nihče ne vpraša, odkod naj krije vse te zahteve po blagu. Na drugi strani se davčna bremena niso znižala, uknila se je trošarina na vino in žganje, uveljavljal pa se je izpolnjen zakon o takсах, ki jo pretežno plačujejo trgovci. Podeželski trgovec ima s tem novo breme, ki ga nikakor ne more prenesti. Zakon proti draginji je prinesel nove nevednosti. Z njim je najboljši prizadel mali trgovci, ki je izpostavljen na milost in nemilost občinskim in drugim javnim organom. Vsa krivda radi draginje se vala na trgovca. Konkurenca je tako velika, da je zakon glede pobijanja draginje domala nepotreben. Načelnik apelira na zborovalce, da se izrežejo proti uveljavljanju novega zakona, ki naj se popolnoma ukine.

Tajniško poročilo je podal tajnik gosp. Šmuc. Najprej se je dotaknil vprašanja stanovskih organizacij. Vsi stanovi se združujejo v močne in odporne organizacije, da ne bodo šli važni gospodarski dogodki nepazeno preko njih. Organizacije so potrebne, kajti posameznik ne more doseči ničesar. Ravno sedaj je organizacija prepotrebna, da bo kompaktno nastopila proti uveljavljanju zakona proti draginji.

Ze nedavni shod državnega uradništva v Unioinu je zahteval, naj se ta zakon strogo izvaja. Iz tega je razvidno, da gre do borbe v vprašanjih, ki so važnega pomena za posamezne organizacije do skrajnosti. Danes se glede na trgovca bolj, kakor kdaj poprej. Za vsako nevedno stanje je kriv le trgovec. Da se moremo takih očitkov braniti, je treba trdne organizacije.

Obrtni zakon žal ni popolnoma ugodil zahtevam trgovcev za popolno odpravo krošnjaštva in šušmarstva. V zadnjem času smo dobili novo upanje, da se bo konč-

no le posrečilo dobiti pravilnik, s katerim bo krošnjaštvo z manufakturnim, modnim in galanterijskim blagom kakor tudi s pisarniškimi potrebščinami in železnino prepovedano.

Glede odpiranja in zapiranja trgovin so bila urejena sporna vprašanja, potrebno pa je, da se trgovci sedanjih uredb drže. Po novem obrtnem zakonu smejo biti trgovine na deželi odprte ob nedeljah največ štiri ure.

Trgovskemu podmladku je treba zagotoviti strokovno usposobljenost. Odbor je zaradi tega denarno podpiral vse obrtno nadaljevalno šolstvo v ljubljanski okolici. Organizacija šteje danes 98 vajencev in 86 pomočnikov. Celokupna organizacija ima 760 neprotokoliranih in 50 protokoliranih članov.

Po novem obrtnem zakonu je dovoljeno ustanavljati v posameznih krajih posebna poverjenstva, ki bodo proučevala vsa važna gospodarska vprašanja dotične občine in stavljal gremiju tozadevne predloge. V prejšnjih letih so se trgovci na deželi premalo brigali, da dobe v občinskih odborih svoje zastopstvo. Radi tega morajo priti v občinske odbore trgovci, ki bodo znali štiti svoje interese. V vrstah trgovstva naj zavladava večja enotnost, osebna zavist in škodoželjnost naj stopita v ozadje, kajti časi so prenesni, da bi se igrali za malenkostmi, ko

vse pritiska na žepe trgovca. Poročilo je bilo sprejeto z viharim odobravanjem.

Poročilo blaginjskega g. Jeločnika izkazuje 166.168.14 Din dohodkov in ravno toliko izdatkov. Aktivna znašajo 88.432.36 Din. Po poročilu pregledovalcev računov je bilo poročilo blaginjskega sprejeto. Proračun za leto 1932. predvideva 21.000 Din dohodkov in 55.950 Din izdatkov. Primanjkljaj se bo kril iz prihrankov.

Po novem obrtnem zakonu se bo gremij preimenoval in se bo sedaj imenoval Zdrženje trgovcev kar se včasopisju že splošno uporablja. Odobrena so bila nova pravila. Novi zakon zahteva osnove nadzornega odbora in so bili soglasno izvoljeni gg. Josip Sušteršič, veletržec in župan v Seniči pri Medvodah, Josip Jelačin, veletržec na Rudniku pri Ljubljani in veletržec in župan Ivan Petrič v Borovnici.

Sledila je razprava o izvedbi prisilnega bolniškega in starostnega zavarovanja. Tajnik g. Šmuc je navzočim zborovalcem obširno objavljal važnost in koristi zavarovanja. Trgovec, ki se je dolgo vrsto let ukvarjal s trgovino in kateremu so moči opešale radi starosti ali bolezni, bo na ta način prišel do zaslužne podpore, katero mu bo izplačal pokojninski fond. Vsi zborovalci so se soglasno izrekli za zavarovanje.

Dnevni red je bil s tem izčrpan ter je predsedujoči zaključil zborovanje in se zahvalil navzočim za udeležbo.

Občni zbor Zveze za tujski promet

Splošna gospodarska kriza je kriva, da dotok tujcev letos ne bo tako velik, kakor druga leta

Ljubljana, 8. junija.

Danes dopoldne se je vršil v dvorani ZTOI občni zbor Zveze za tujski promet v Sloveniji. Zborovanje je otvoril predsednik banski načelnik dr. Rudolf Marn. Pozdravil je navzoče, zlasti podžupana prof. Jarca, predsednika Narodne galerije g. dr. Frana Windischerja, blejskega župana dr. de Glerio, župana Kranjske gore g. Lavtarija, kamniškega župana g. Kratnerja, posebno toplo pa seniorja in prvobornika za naš tujski promet g. primarija dr. Gregorčiča, sreškega načelnika g. dr. Ogrina iz Kranja, podpredsednika Avtokluba g. dr. Pavlina in številne druge odlične predstavnike raznih korporacij in oblasti. S toplimi besedami se je spominjal očeta slovenskega tujkega prometa dr. Valentina Krisperja ter dr. Cirila Žižka, ki je bil o priliki železniškega atentata v Zemunu hudo ranjen. Posebno zahvalno je izrekel ZTOI, ki je dala prostore na razpolago ter pozdravil njegovega zastopnika g. dr. Koceta.

Potem je predsednik prečital številne pozdravne brzojavke in imel kratek govor, v katerem je omenjal, da perspektive za letošnji tujski promet glede naraščajoče krize niso baš najbolj ugodne. Poslabšale so položaj še razne devizne odredbe, vendar lahko sporoči veselo vest, da je bil glede tujkega prometa s tremi državami dosežen sporazum in sicer z Avstrijo, Češkoslovaško in Nemčijo. Letos ne moremo računati z velikim dotokom tujcev, zato pa bo propaganda za tujski promet v Sloveniji koncentrirana predvsem po Jugoslaviji, zlasti na jugu države. S to akcijo se je deloma že začelo. Tujsko-prometna razstava, ki jo je priredila Zveza lani v Ljubljani, se je vršila na spomladanskem zagrebškem velesojmu in je tam tvorila glavno atrakcijo. 23. t. m. bo ta razstava otvorjena v Beogradu.

Predsednik se je še enkrat zahvalil ZTOI, banski upravi in mestni občini za izkazano pomoč, istotako tudi vsem, ki so sodelovali in podpirali delovanje Zveze. Nato je dal v razpravo poročilo o delovanju Zveze.

Iz obširnega delovanja Zveze za tujski promet v Sloveniji posamezniki: Tujski promet, ki se je pričel po svetovni vojni razvijati pri nas, je dosegel leta 1930 svoj rekord. V zvezi s tem je bilo treba misliti na gradnjo novih hotelov, adaptacijo sta-

rih zgradb itd. Vse je kazalo, da bo tudi v letu 1931 dotok tujcev naraščal, ko pa so se v začetku lanskega leta začeli pojavljati prvi znaki splošne gospodarske krize in se je v zvezi s tem tudi širila tako zvana ekonomski nacionalizem, ki je stremel za tem, da s raznimi deviznimi predpisi ter s takimi na potne liste omeji potovanja v inozemstvo, je bilo računati, da utegne promet v letu 1931 nazadovati. Nekaj je k temu pripomogla tudi v velikem obsegu zasnovana kolonialna razstava v Parizu, ki je privabila na stotine posetnikov in s tem oškodovala domači tujski promet. Zato je bilo lani zabeleženo majhno nazadovanje tujkega prometa, toda samo s strani inozemcev dočim je od strani jugoslovanskih gostov ostal v naših letoviških in isti višini ali je pa celo narasel. Porast so zaznavali predvsem manjši kraji, ki so s solidnimi cenami privabili goste. Gotovo je, da je ta uspeh v nemali meri tudi pripisati Zvezi, ki je lani svoje propagandno delovanje še poglobila. V splošnem Slovenija lani ni slabo odrezala, dočim je tujski promet v Dalmaciji zaradi izostanka inozemskih gostov znatno nazadoval.

Naš tujski promet je lani zadela težka izguba. Umrl je namreč utemeljitelj in organizator tujkega prometa g. dr. Valentin Krisper.

Kakor prejšnja leta, je bila tudi lani Zveza v najožjih stikih z oblastmi in tujko-prometnimi organizacijami. Kr. banka uprava je v polni meri upoštevala delo Zveze in ji naklonila znatno denarno podporo. V ozkih stikih je bila zveza s tujko-prometnim svetom banske uprave, z istim odsekom mestne občine itd. ZTOI je posvečala veliko pažnjo tujskemu prometu ter je delovanje Zveze podprla z manjšo podporo. V najožjem poslovnem kontaktu je bila Zveza tudi s »Putnikom«.

Ugodnost carinskih in davčnih olajšav, ki jih je vlada odobrila za hotelirstvo, je opogumila naše tujsko-prometne interese, te so pridno gradili. Lani je znašal prirastek na sobah za tujce v območju dravske banovine skoraj toliko, kakor vsa prejšnja leta skupaj. Kapaciteta naših letovišč in zdravilišč se je s tem seveda znatno povečala. Seveda so zaradi tega marširali podjetniki zašli v finančne težkobe. Zepora na denarnem trgu, ki se je pojavila lani v septembru, je težki finančni položaj še poslabšala. Kar so ublažili davčni in carinski predpisi, to so pokvarile visoke obresti, ki so jih morali hotelirji plačevati. Zveza je večkrat pokrenila vprašanje cenovnih kreditov za našo mlado hotelirsko industrijo, ki se brez tega ne more uspešno raz-

vijati. Potrebno bi bilo ustanoviti močan kreditni zavod, kjer bi bila s kapitalom udeležena država in ki bi dala možnost hotelirstvu, da svoje stare dolgeve likvidira z novimi po nižjih obrestih.

Hotelirjem in gostilničarjem je šla Zveza z raznimi navodili v vsakem pogledu na roko, zbrala je tudi statistiko in točne podatke o tujkoprometnih podjetjih v najvažnejših letoviških in zdraviliških svojega kroga ter jih poslala »Putniku« v Beograd, ki je izdal hotelski vodič za vso državo.

Zveza je storila vse, da pospeši in širi razvoj tujkega prometa pri nas, zbirala je točna poročila, jih pošiljala ministrstvu trgovine in »Putniku« in napravila številne vloge za izboljšanje tujkega prometa pri nas. Stopila je v stik v železniško direkijo glede elektrifikacije postaj, ki so važne za tujski promet, dajala je pobudo za napeljavo vodovodov v tujko-prometnih krajih, delovala za sanacijo naših vasi, posvečala posebno pažnjo našim cestam. Banska uprava je upoštevala zahteve tujkega prometa glede cest in se lotila temeljite poprave naših cest, ki so danes večinoma v popolnem stanju. Zveza je tudi podpirala akcijo za zgraditev aerodroma v Ljubljani, ki pa je za enkrat ostala na mrtvi točki.

Za tujsko-prometna društva, s katerimi je bila stalno v stikih, je dala pobudo za servirne tečaje, ki so se vršili v okviru gostilničarskih zadrug.

Članov šteje zveza 60. Iz lanske statistike, ki jo je Zveza zbrala od 33 občin, je posneti, da je lani posetilo važnejša letovišča in zdravilišča naše banovine 115.824 tujcev, ki so ostali pri nas 654.692 noči. Največ od teh je Jugoslovencov, slede Avstrijci, Nemci, Čehoslovaki itd. Glede tujkega prometa je Ljubljana na prvem mestu, posetilo jo je lani 32.240 tujcev, na drugem mestu je Bled, ki je imel 6675 gostov, Rogaška Slatina 5248, Kranjska gora 4543 itd.

Zveza je tudi stremela za izboljšanje prometa, pospeševala je avtobusni promet in dajala inicijativo za uvedbo posebnih vlakov ter uvedbo motornih vozov na tujko-prometnih progah. Dosegla je tudi popuste na železnica za posetnike Bleda in Bohinja.

Zveza je dalje podpirala delovanje JZSS v Ljubljani ter mu za mednarodna tekmovanja na Bledu in v Bohinju nakazala podporo v višini 22.000 Din. Zveza je tudi organizirala reklamo, skrbela za nastanitev sportnikov itd. Udeležila se je tudi raznih konferenc, anket in kongresov po svojih zastopnikih, med drugim 11. in 12. februarja konferenco tujko-prometnih faktorjev in ministrstev v Beogradu, na kateri se je razpravljalo o ukrepih za odstranitev grozečih ovir za naš tujski promet iz inozemstva.

Kakor prejšnja leta, je tudi lani Zveza vzdrževala iz lastnih sredstev vse naprave v soteski Vintgar. Glede propagandnega in informativnega delovanja je omeniti, da je Zveza vršila veliko propagandno zlasti v Avstriji, na Češkoslovaškem, v Nemčiji in na Madžarskem. V zvezi s tem je izdala tudi informativne tiskovine v 26.000 izvodih v raznih jezikih, zložitve prospekte v 15.000 izvodih in ličen prospekt za Bohinj skupno s Tujsko-prometnim društvom v Bohinju v nakladi 3000 izvodov. Dalje novo propagandno brošuro o naših važnejših letoviških in zdraviliških v raznih jezikih ter nakladi 7000 izvodov itd. Zveza se je udeležila tudi tujko-prometne razstave na velesojmu, dalje je sama ali potem »Putnika« razstavila naše slike in drug material v Lpzigu, na Dunaju, v Pragi, Budimpešti, Poznanju, Kopenhagnu, Varšavi itd. Za propagando je izdala Zveza 202.275, za kritje teh izdatkov je pa prejela v subvencijah 117.775 Din. Tujsko-prometnim organizacijam je izdala na podporah 34.000 Din. Kakor prejšnja leta, je tudi letos organizirala razne ekskurzije in potovanja, informirala domače in tuje časopise. Poročilo navaja tudi, da je dal naš list na razpolago stalno rubriko »Potovalna pisarnica« ter zaključuje o poslovanju biljetarnice ter prodaji knjig in časopisov.

Poročilo je bilo soglasno sprejeto.

Pregled bilance in blaginjsko poročilo je podal Zvezin tajnik g. Valasek. Primarij g. dr. Gregorič je v imenu nadzorstva predlagal odboru absolutorij, kar je bilo soglasno sprejeto. Pri slučajnostih se je razpravljalo o predlogu vladnega svetnika dr. Andrejke glede spremembe pravil in zastopnika tržiskega Tujko-prometnega društva g. Lajovica glede uvedbe turističnega vlaka v Tržič in iz Tržiča v Ljubljano.

Domače črešnje so dozorele

Ljubljana, 8. junija.

Da bi pri nas lahko letos dozorele črešnje, tega si pač ne moremo misliti, zlasti naše gospodinje ne, ki že mesec dni občudujejo od daleč tuje črešnje in pravijo, da so domače najboljše, ker so pač najcenejše. Letos bi bilo namreč treba razpeti dežnike nad črešnjavo drevesa in obesiti pod nje solnce, da bi lahko zorele. Vremenarji so nam letos izredno naklonjeni, da vsaj dežja ne stradam.

Sicer pa je naš trg že več dni dobro založen s črešnjami, vednoma z bosanskimi, ki so tudi še primerno poceni 8—10 Din, vendar pa rade začno gniti že na poti v Ljubljano ter jih po tržnih urah ostaja skoraj več »mehkih« na tleh kot jih gre v promet.

Včeraj so se pa nenadoma pojavile domače belice na kmetkem sadnem trgu, čemur se gospodinje niso mogle dovolj naučiti. Zbrale so se okrog jerbasa s črešnjami kot da je v njem svetovno čudo.

Neverjetno, ali so to domače črešnje? je vprašala gospa in pokusila vabljivo sad.

Naj le pokusijo! Zakaj pa bi ne bile domače? Saj sem jih sama nabrala na naši črešnji! je uslužno odgovorila kmetica.

Ni mogoče! je vzkliznila druga gospa in tudi začela zobati.

Ne verjamem, da so že zrele! je dejala tretja in posegla po črešnjah.

Ali jih niste kupili od Bosanca? je vprašala gospa, ki se je prerinila s komolci v ospredje in začela pomagati zobati drugim.

Na živilski trg pride poleti dopoldne precej naših vrlih gospodinj. Razumljivo je, da se zanimajo za vse, kar je novega na trgu še posebno. In nič čudnega ni,

če hoče vsaka pokusiti prve domače črešnje. Zato so se gnetle okrog njih, dokler ni bil prazen jerbasa. Seveda so se vse tudi zanimale za ceno in nekatere so tudi kupovale.

Če bi vedela, da so res domače, pa jih kupim, podpirati moramo domače blago! je dejala mlada gospodinja.

Pa naj še pokusijo oni, gospa! Po 8 Din jih dam dobre vage. Tako sladke so, da jih hočejo vrabci vse požreti, da jih moram obrati.

Kako, ali ste jih žečkali, da so tako hitro dozorele? je vprašala radovedna gospodinja.

Ne, rečejo kikiijo sem obesila na drevo, ker ni solnce.

Beleznica

KOLEBAR

Danes: Sreda, 8. junija, katoličani: Medard, Višeslav; pravoslavni: 26. maja.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Šanghaj ekspres.

Kino Ideal: Zaprtlo.

V Kraljevstvu Zlatorogaz v veliki dvorani Uniona ob 18. in 21.

DEZURNE LEKARNE

Dane: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Nova kavarna v Ljubljani

Ljubljana, 8. junija.

Ljubljana kljub težkim gospodarskim razmeram naglo napreduje, kar dokazujejo tudi naši podjetni kavarnarji, ki so dvignili kavarniško obrt v našem mestu na tako visoko stopnjo, da ne pridemo več v zadrego, če se oglašijo pri nas razvijani tuji in če jim pokažemo naše lepo opremljene kavarne. Še nedavno je bila Ljubljana v tem pogledu res dolga vas, saj skoraj ni imela kavarne, ki bi jo lahko pokazala tujcem, zdaj smo pa tudi v tem pogledu dohiteli druga večja mesta.

Udobnim, moderno opremljenim ljubljanskim kavarnam se je pridružil zdaj še ena, kavarna »Metropole«, ki jo je otvoril snoči podjetni hotelir g. Franc Miklič v novem delu svojega hotela nasproti glavnega kolodvora. Nova kavarna je velika, res moderno in komfortno urejena tako, da bo v polni meri ustrezala svojemu namenu. Dobrodošla bo zlasti skoraj Ljubljano potujočemu občinstvu, ki mora na kolodvoru čakati na železniške zveze. G. Miklič je povabil večeraj k otvoritvi mnogo odličnih gostov, ki so napolnili novo kavarno do zadnjega kotička. Med njimi smo opazili tudi ljubljanskega župana g. dr. Dinko Puca z gospe soprogo in mestnega fizika g. dr. M. Rusa. Gostje so bili prijazno sprejeti in pogosteni. O novi kavarni so se izrazili vsi zelo pohvalno.

Marlene Dietrich med Kitajci

k damašnji premieri velikega filma »Šanghaj-ekspres«.

Ekspresni vlak v smeri proti mestu Santa Fee prvi skozi solnce pokrajine divne Kalifornije. Naenkrat se stroj ustavi. Dospeli smo v San Bernardino. Dvignemo zavese pri oknih kupeja in glej! Ali smo še v Ameriki, ali smo kje na Kitajskem? Na postaji mgoli kitajskih kulijev, množice Mongolcev, žensk in otrok. Na nasprotni strani stoji vlak prav neobičajne izumovitosti. Okolnji vozovi, okinčani s fantastičnimi zastavami, sprejaj pa ogromna lokomotiva, kakršna vodi le na južnih pacifiških progah. Na vagonih so veliki napis v angleškem in kitajskem jeziku: Šanghaj-Chinkiang-Pukov-Sutsien-Yanhou-Tientsin-Peking. Torej smo le nekeje na Kitajskem in sicer v bližini ruske meje. Okolnji vagoni so polni kitajskih vojakov.

Tukaj so torej filmali najnovejši Sternbergovo filmsko delo »Šanghaj-ekspres« z Marlene Dietrich v glavni vlogi. Tvrška Paramount je žrtvovala za ta film ogromne svote. Zgradili so poleg kitajske železnice postaje pravcarito kitajsko mesto. Nad 15.000 Kitajcev-statistov je dalo mestu pravo kitajsko lice. Poleg tega je bilo v tem mestu na tisoče Rusov, Tatarov, Japoncev kar je orientalski čar mesteča še bolj povečalo. Vse okrog so stali zvočni ojačevalci, ki so prenašali režijska povelja in naročila slovitega mojstra J. Sternberga in njegovih režiserja pomočnikov. Skozi to ogromno množico najrazličnejših ljudi in tipov si komaj prebije pot eleganten avtomobil, v katerem se pripelje Marlene Dietrich. — Mlad, eleganten angleški oficir — predstavlja ga Clive Brook — gleda poželjivo za krasotico. Tamkaj zopet vidimo, kako nosijo kitajski kuliji krasno, mlado kitajko; v njej spoznamo Ano May Wong. Naenkrat zastanejo vsi, kajti v divjem tempu se nam približuje stotinja kitajskih vojakov, ki jurišajo na Sternbergovo povelje.

Z ogromnimi izdatki in stroški je bil izdelan »Šanghaj-ekspres«, zato ni čudno, da je bilo zanimanje za ta film ogromno in uspeh vsepovsod presenetljiv. Na Japonskem, kjer je bila svetovna premiera filma, nekaj dni celo pred Newyorskim krstno predstavo, je prejela Marlene Dietrich od svojih oboževalcev v dar dragocen svilen plašč, kakršnega niso jo člani cesarske rodbine. Marlene Dietrich je med evropskimi ženskami gotovo prva, ki je dobila redko odklikovanje.

»Šanghaj-ekspres« je ponesel slavo Marlene Dietrich po vsem svetu. Film je bil igran istočasno v New Yorku, v Tokiju, po vseh evropskih vele mestih: vsepovsod z največjo napetostjo pričakovan je žel triumfalne kritike in navdušeno priznanje občinstva. Premiera tega krasnega filma bo danes v Elitnem kinu Matica.

Pri zdravniku

— Vsako jutro popijte kozarec tople vode.

— To že dolgo delam, gospod doktor, samo da pravijo pri nas topli vodi kava.

Dnevne vesti

— **Uredba o privatnih ženskih učiteljih.** Na temelju § 88 zakona o učiteljskih in na poročilih banske uprave v Zagrebu, Sarajevu in v Ljubljani o potrebi ženskih učiteljskih je prosvetni minister odredil, da lahko zasebna ženska učiteljica usmiljenih sester v Zagrebu, sester Sv. Jožefa v Sarajevu, uršulink v Ljubljani in škofji Loka ter šolskih sester v Mariboru se nadalje obstojajo s tem, da 1. morajo od prihodnjega šolskega leta 1932/33 sprejemati in vpisovati v prvi razred samo učenke samostanskih pripravnic (kandidatke). Absolventke teh šol, vpisane v začetku prihodnjega leta 1932/33 ne morejo biti sprejete v državno službo, temveč se lahko nameste samo po privatnih šolah svojih verskih organizacij, kar se bo zabeležilo na njihovih diplomah o učiteljskem izpitu, 2. da imajo vsi profesorji in profesorice kvalifikacijo profesorjev učiteljskih, ki se zahteva po uradniškem zakonu in da je njihove izpite odobrilo prosvetno ministrstvo, 3. da se v vsem ravnanju po učnem načrtu in programu, kakor tudi po drugih zakonitih predpisih, ki veljajo za državna učiteljska. Učenke, ki so v šoli na dan, ko stopi v veljavo ta odredba in dovrše študije na privatnih učiteljskih, lahko dobe po absolviranju šole državno službo, če izpolnijo vse pogoje, ki se zahtevajo za državne uslužbenice.

— **Iz sodne službe.** Na lastno prošnjo je premeščena kancelistka Leopoldina Ruder od okrajnega sodišča v Ptuju k okrajnemu sodišču v Mariboru; za glavnega arhivarja pri državnem pravoborilstvu v Ljubljani je imenovan arhivar Slav. Kobe.

— **Izprememba rodbinskega imena.** Kr. banska uprava dravske banovine je dovolila Karolini Simeone, pristojni v občini Celje, izpremembo rodbinskega imena Simeone v Kranjc.

— **Razpisna zdravniška služba.** Na podlagi § 21 zakona o bolnišnicah in § 43. zakona o zdravniških razpisih je kr. banska uprava dravske banovine v Ljubljani pri javni bolnici v Slovenjgradcu mesto primarnega zdravnika v staležu banovinskih uslužbencev. Prosilci morajo dokazati, da izpolnjujejo splošne pogoje, ki jih določata § 3 in § 4 zakona o uradnih za sprejem v državno službo ter da imajo kvalifikacijo po § 20 zakona o bolnišnicah. Prošnje, pravilno kolkovane in opremljene z zahtevanimi listinami, je vložiti do 20. junija 1932 pri kr. banski upravi dravske banovine v Ljubljani.

— **Planarna seja zbornice za TOI.** Jutri ob 8.30 dopoldne bo v zbornišni sejni dvorani v Ljubljani planarna seja zbornice za TOI. Na dnevnem redu je poleg naznanil predsedstva poročilo predsedstva o delovanju zbornice, poročilo računskih pregledovalcev o računskem zaključku za leto 1931, zakon o pobiranjih drazinje, predlogi za izvršilne uredbe k obrtnemu zakonu, izvajanje predpisov o družabnem davku, socialno zavarovanje obrtnikov, trgovcev in novi trošarinski predpisi ter samostojni predlogi.

— **KO Rdečega križa v Dobovi** je priredil v nedeljo 5. junija lepo uspešno »Materninski dan«. Na sporedu je bilo 21 točk in sicer 16 deklamacij naših malih pomladkarjev in pomladkari, ki so pod spretnim vodstvom predsednice damskega oddelka g. Cirile Antolovič, učiteljice v Dobovi, spretno rešili svoje vloge. Vse deklamacije so bile o mamici. Slavnostni govor je imel g. katehet, ki je tako lepo govoril o materi, da so se skoro vsem ziskrile solze v oči. Pod vodstvom šolskega upravitelja so dekline 5. in 6. razreda zapele pesmi: »Oj hišica, ti mamica« in »Pesem o zlatu«. Posebno druga je bila tako odlično izvajana, da je škoda, da je niso ponovili. Kot poslednja točka je bil prizor »Maternino srce« pod vodstvom društvenega režiserja g. Grbca. Vsem imenovanim moramo biti hvaležni, da so nam materam pripravili tako lep popoldan, društvu Rdečega križa pa moramo čestitati na tako lepih uspehih v Dobovi.

— **Slavni arheolog Evans v Zagrebu.** V Zagreb je prišel iz Oxforda eden najslavnih arheologov sveta sir Arthur Evans. Iz Zagreba odpotuje v Split, kjer se sestane s prof. dr. Bulićem.

— **OUZD v Zagrebu ima pet milijonov deficita.** OUZD v Zagrebu je imel lani povprečno 76.070 zavarovancev. Samo za porode je izplačal nad pet milijonov dinarjev. Tudi zagrebški urad je zašel v težak položaj in je imel lani 5.140.543 Din deficita.

— **Bombaž na Rabu.** Iz Raba poročajo, da goji kmetovalec Barčič na Kanporosnem polju že dve leti bombaž. Letos je pridelal že nad 100 kg bombaža. Okoliški kmetje se zelo zanimajo za novo panogo narodnega gospodarstva.

— **Vreme.** Kar težko je že pisati o vremenu, ker nam vremenarji neprestano napovedujejo oblačno in neestovno vreme, čeprav stoji barometer visoko. Menda se je v atmosferi nekaj prekopnilo in v polomilo, drugače si ne moremo razlagati tega čudnega vremena. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in večinoma deževno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 36 (srečni ljudje, jih vsaj ne zebel!), v Beogradu 26, v Zagrebu Sarajevu in Splitu 22, v Mariboru 19.4, v Ljubljani 17.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 765, temperatura je znašala 11.2.

— **Se 40 dni deževnega vremena?** Danes je sv. Medard in naše ljudstvo pravi, da tudi ta svetnik vpliva na vreme tako, kakor 40 mučenikov. Če je to res, bomo tokoraj imeli hladno in deževno vreme še 40 dni. To bi bilo seveda obupno in hudo zlasti za našega kmeta in sadjarja, ker bi bila letina zelo slaba.

— **Foto - sport** zadovolji vsakogar s kamero, kupljeno pri FR. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

— **Grenčica »Franz.«** Josef služi prav dobro pri zlati žili in bolničar v kolkib.

— **Epidemija samomorov v Osijeku.** V Osijeku so imeli od začetka maja že 14 posušenih samomorov in umorov. V noči od ponedeljka na torek je skočila v Dravo brezposelna šivilja Ružica Bogar, ki so jo pa v zadnjem hipu potegnili iz vode.

— **Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebunu, zastajanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoziteta, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefov« grenčice.** Zdravniki svetovnega slovesa hvalijo izborni učinek, ki ga ima »Franz Josefov« voda v svoji lastnosti: kot mlo odvajajoče sredstvo zlasti pri močnokrvnih, korpulentnih osebah satrikarih in hemeroidalnih bolnih. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— **Regulacija Ljubljane.** Dela, pri čem pred dobrim mesecem, polagoma napredujejo. Zasilna zatvornica v reki med šentpetersko vojašnico in staro cukrarno je dograjena in že služi svojemu namenu. Pred njo se ustavlja sedaj vsa umazana godila iz kanalov in vse padavine. In tudi iztok velikega nabirališča, ki drži po Lipčevi ulici ob zapadni strani bolnišnice, in potem dalje po Jegličevi, Smartanski, Vilharjevi, Pokopalski in Dunajski cesti in ki privaja vedno dosti vode iz okrožja imenovanih prometnih žil, so naravnali v strugo pred zatvornico. V torek je pričela delovati pod Mladinskim domom na Kodeljevem sesalka, ki meče nepretrgano iz starih obsežnih ovoj ogromne količine vode preko ondote zagate v že regulirani spodnji del Ljubljane. Sesalka opravlja svoj posel zelo dobro, zakaj že po nekaj urah njenega delovanja se razločno vidi, za koliko se je pred zagato nabrana smrdljiva in umazana voda že znižala. Če bo šlo vse po sreči in če ne bo več tak dan preveč nagajal, bo v nekaj dneh struga v glavnem precej suha ali vsaj taka, da bodo mogli pričeti že pripravljeni vrtni stroji in drugi pripomočki svoje delo. Smrad, ki ga bosta povzročala delno osušena struga, ležeča med zatvornico in zagato, kakor tudi zastajajoča voda pred zatvornico, pa bo ob vročih poletnih dneh gotovo neznosen in zdravju škodljiv. Toda zelo težko bo ukreniti kaj, kar bi odstranilo to nadlogo.

Sadvita, mama sadvita!

tako se oglašajo otroci, odraslim pa se delajo skomine, ko pridejo na velesojmo do paviljona H, kjer je v koji razstavljena in kjer prodajajo »Sadvito« sadje v čokoladi

7410

— **Novi hiše in vile v mestu.** Na vogalu Restlejeve ceste in Slomškove ulice je napravljen temelj za trinadstropno hišo, ki si jo gradi Franc Hmelak. V Oražnovi ulici na bivšem cesarskem vrtu kopljemo temelj za eno, oziroma dvonadstropno villo Franceta Perhacca, ravateljca milarne in svecarne na Viču. Enonadstropna vila v Postojnski ulici je pa dozdajna od vrha, kar prica smerčica vrh poslopja. To domačijo si stavi Franc Svrljig, uradnik Gospodarske zveze. Obe vili bosta imele ravno streho. Stanovalec takih hiš imajo to ugodnost, da rabijo streho za teraso, na kateri se lahko solčijo, za vrt s cvetličnimi gredicami, za sušenje perila itd. Pri manjših hišah in vilah imajo stanovaleci še to ugodnost, da zakriva vodoravna streha vrtni manj solca kakor pa poševna streha. Sfilijoju in Perhacca zida stavbno podjetje Anton Mavrič.

— **Uč. Z naših cest in ulic.** Ceste, po katerih se vrši avtobusni promet, se hitro pokvarijo. V jamah in kotanjah se zbira deževnica, ki jo drveči avtomobili brtajo v hiše in ljudi, kar se godi na Rimske cesti, pa tudi drugje. Kotanje je treba sproti zasipavati, ker se sicer ob deževnih dneh hitro širijo in poglabljajo. V Predjamski in Žitnikovi ulici je napravljen udoben naraven hodnik in je z njim občinstvu jako ustrezno.

— **Obnova hiš.** Navzlic deževnemu vremenu se hiše pridno popravljajo in belijo. V Florijanski ulici je v delu obnova dvonadstropne Franc Stentove hiše št. 5. Zidarska dela izvršuje stavbno podjetje Rudolf Saksida. Na Tržaški cesti dobiva lično zunanost enonadstropna hiša št. 4, katere lastnik je Franc Medica. Renovira jo zidarski mojster Franc Živic. Obe hiši sta na odprtem svetu, zato je njihova obnova tem bolj učinkovita.

— **Danes izvrsten film »Sanghai ekspres«** in »Saidog« »Mute« od Porticia. Marlene Dietrich je prišla v Ljubljano. Njen najnovejši, po vsem svetu z navdušenjem sprejeti film »Sanghai ekspres« se predvaja v Elitem kinu Matici. Povsod je bila premiera tega filma pravcati dogodek in nedvomno bo tudi Ljubljana z največjim zanimanjem posetila ta film. Vele-napeta vsebina, posneta iz dogodkov na današnjem Kitajskem, zlasti pa najboljši igralci v glavnih vlogah bodo zadovoljili najbolj razvijene gledalce. Marlene Dietrich, poleg nje eksotična, očarljiva Ana May Wong in stari Clive Brook kot angliški oficir so tri zvezde, ki dajejo filmu prav posebno vrednost. — Ob tem krasnem filmu daje Elitni kino Matica še prvovrstno šaloigro dvodejansko »Mute« od Porticia z najboljšimi komiki in to so Szöke Szakall, Siegfried Arno, Paul Hörbiger in Ida Wrisch. Torej tudi za smeh je poskrbljeno v najboljši meri. Ta imeniten spored, pri katerem se predvaja še najnovejši Foxov zvočni tehnik, naj si vsakdo ogleda.

— **Uč. V kraljestvu Zlatogorja** se je predvajal včeraj zadnjič. Danes pa notica v »Jutru« je bila pomotoma priobčena namesto v včerajnji, v današnji številki. zato opozarjamo občinstvo, da se je predvajanje filma včeraj definitivno zaključilo.

— **Uč. Vpisovanje v 1. razred deklinskih vadične drž. ženskega učiteljskega v Ljubljani** bo v četrtek 30. junija. Starši, ki nameravajo svoje hčerke vpisati, naj jih dajo v soboto 11. junija dopoldne na državni šolski polikliniki zdravniško pregledati. Pri vpisu je treba pri zdravniški preskavi prejeti izvidnico predložiti, potem še rojstni oziroma krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Brez teh listin, posebno brez izvidnice o zdravniškem pregledu, vpis ni mogoč. Druge podrobnosti so razvidne iz oglasa v večji šolskega poslopja.

— **Občni zbor društva »Probučaj«** v Ljubljani se bo vršil v soboto 11. junija

Razstava pohištva — naš ponos

Že nekaj let občudujemo naše talentirane mizarje, ki nam jih je odkril šele velesojem

Ljubljana, 8. junija.

Majhni smo in skromni, češče preskromni; sami se ne vemo ceniti, zato pa tudi zaman pričakujemo, da bi nas cenili tujci. Kdo je n. pr. še pred leti kaj vedel o naši pohištveni industriji, našem mizarstvu? Petični ljudje so naročali drago pohištvo v inozemstvu, ker pri nas velja za »nobe« samo, kar pride čez mejo. Marsikomu se ni niti sanjalo, da je naše pohištvo mizarstvo na višku in da bi bili na takšno mizarstvo lahko ponosni v državah z najbolj razvito industrijo. Najbrž bi tega ne vedeli niti zdaj, če bi ne bilo našega velesoja, na katerem smo odkrili naše odlične mizarje, takorekoč zakopane talente, in jih pokazali širši javosti. Že nekaj let jih občudujemo od razstave do razstave vedno bolj, mizarji nas pa tudi še vedno znova presenečajo s svojimi krasnimi izdelki, s katerimi očitujejo svoj globok estetski čut, brezprimerno marljivost, pa tudi iznajdljivost.

Tudi letos so nas presenetili in še obojito: razstava pohištva je vsako leto bogatejša, letos je pa posebno obširna, zavzema poleg prostornega paviljona E še skoraj polovico paviljona F.

Ko si ogledaš natančneje razstavljeno pohištvo, moraš občudovati delo naših mizarjev ne le zaradi tega, ker so izdelki lepi po obliki na prvi pogled, da imajo mizarji prirojeni smisel za arhitektonske zakone, temveč jih občuduješ, ker se iz vseh izdelkov očituje tista globoka ljubezen do dela, ki je tako značilna za našega delovnega človeka. Naš človek se posveti ves delu, misli samo nanj, naravnost zaljubljen v vanj.

Največ pohištva je orehovega. slog je v splošnem umeren, zlasti pri jedilnicah, tudi pri spalnicah ni glede sloga velikih kontrastov; okus je je zadnja leta zelo izostri, razstavljalec hoče prekositi razstavljalca, kar je še posebno v interesu napredka.

Takoj, ko stopiš v paviljon, se ti oči ustavijo na desni, kjer razstavlja jedilnico in spalnico Rok Berlič iz Zupč. Profinjen oblike tega pohištva, jedilnice iz orehovega lesa, kombinirano z rahločutnim okusom z orehovega korenino in zebrano, očitujejo roko arhitekta-esteta. Načrte sta napravila inž. arhitekta J. Omahen in Serajnik, naša znana zapostolac sodobnosti v stanovanjski kulturi. Buffet in vitrina odgovarjata ne le po oblikah in izvedbi novi stvarnosti, temveč tudi po velikosti sami. Časi so se spremenili, sobe niso več dvorane, buffeti in vitrine pa ne skladišča porcelana in bižuterije, zato sta tudi ta kosa pohištva primerno velika, da ne zavzamejo preveč prostora, vendar pa, da sta dovolj prostorna. Mize so dandanes v modernih jedilnicah okrogle, tudi v tem se družijo koristno z lepim; vogali so v napotje ter voglata miza škoduje racionalni izrabi prostora. Da pa ni premajhna kot jedilna miza za šest ljudi, je zložljiva, se raztegne po potrebi v ovalno plošek; srednji del ploške se sicer potisne v sredino oboda.

Pri spalnici je kombiniran orehov les z orehovo korenino, zebrano, chemisez ima dekorativne vložke sredi javorjeve beline iz rože, mahagonija, zebrane, palisandra in orehove korenine. Takšen kos pohištva, ki je obenem omara za perilo v enem delu, v drugem pa pisalna miza (zložljiva) s predali za pisarniške potrebščine, je tudi povsem novodoben ter času ustrežajoč. Postelji sta moderni, toda ni pretirane. Zadnji končnici sta sicer nizki, zaključeni sta pa nad blazinami z leseno mrežo iz javorjevih letov; učinkovito. Vsi ostali kosi harmonirajo med seboj kar najbolje.

Franc Velkavrh iz Vižmarji razstavlja spalnico in jedilnico iz rio-palisandra. Tudi pri njem bi se morali pomuditi deli časa, saj so njegovi izdelki tako okusni, da se pozanimajo za arhitekta, ki jih je zasnoval. Fant pa pravi, da je potuhtal vse sam. Kaže, kako praktično so mirne oblike; opaziš, da ima dober čut za enoten slog. Pri sestavljanju furnirja je pa mojster, lesnim rastem pa tudi ne dela sile. Pohištvo učinkuje mirno. Originalna in zelo lepa je pešja; ogledalo je v okvirju, ki nalikuje vazi, samo spodaj, zgoraj je pa steklo prosto ter se zdi, da se dviga iz vaze.

Kdor si ogleda razstavo pohištva, ne more prezreti krasne spalnice iz bubinga s kombinacijo rože in jedilnice iz oreha, lučnega na poseben način. Razstavlja znana tverda A. Amana iz Trčica, ki je opremila dvorno čakalnico na Bledu, kavarno Kazino in Park hotel istotam ter kavarno Miklič, ali »Metropok«, ki so jo otvorili snoti. Izredno težko nalogo bi imel, kdor bi moral izreči prvo nagrado enemu izmed izdelovalcev razstavljenega pohištva; nedvomno pa je Amanova spalnica ena najlepših. Pohištvo je pa tudi aranžirano tako okusno s harmonično prilagojenimi se barvnimi toni draperij, da je že v tem skoraj pol uspeha. Zal ni

ob 20. v gostilni pri Mraku, Rimska cesta. Poleg poročila posameznih funkcionarjev je na dnevnem redu tudi sprememba društvenih pravil. — Glavni odbor.

— **Uč. Za simfonični koncert,** ki bo v petek 10. t. m. je izšla prav lepa programna knjižica, ki obsega točen spored koncerta in kratak uvod vseh simfoničnih del, ki bodo na sporedu, kakor tudi besedilo skladb, ki jih bo pela s spremljevalcem orkestra ga. Pavla Lovsetova. Programna knjižica je za vsakega udeleženca v resnici potrebna, zato priporočamo nakup. Dobi se v Matici knjižarni. Stane 3 Din. Tam so na razpolago tudi vstopnice za simfonični koncert po običajnih cenah. Koncert bo v veliki dvorani Uniona 10. t. m. ob 20.

— **Uč. Lutkovna predstava TKD Atene** se vrši danes dopoldne in vsaki dan ob 18. t. m. ob 17. uri v Jakopičevem paviljonu v Tivolju. Mamic, pripelje svoje malčke, da se pozabavajo in si ogledajo slovenskega Gašperčka.

že je zelo vabljava, mizar je pa tudi srečno kombiniral ta žilniti rdeči les z lepim rio-palisandrom. Slog je seveda moderen, toda vse je naravno, nepretirano, linije mirne. Mož je izdelal sam načrt, kar mnogo pomeni, saj mora priznati vsak, da je spalnica res lepa.

Tverda Erman & Arhar iz St. Vida je dala prav za prav pobudo, da so naši mizarji začeli tekmovali s svojimi lepimi izdelki na velesojmu; ena izmed prvih je razstavljala res moderno pohištvo in vsako leto razstavi kaj novega, popolnejšega. Letos je razstavila poleg jedilnice iz orehove korenine in spalnice iz kavkaškega oreha še spalnico iz zamolklo rdeče perotere s kombinacijo orehovine (korenine). Vzbočena končnica postelje in vrat trodelne emare poudarjata elegantno linijo, ravnotežje skulpturalnih oblik. Vsi kosi harmonirajo takot, kot da so sestavljeni del enega telesa. To spalnico je treba prišteti med najlepše razstavljene.

Med mizarji razstavlja tudi Rok Arhar iz St. Vida pohištveno okovje in podobno blago, ki je tudi potrebno primerno za moderno pohištvo. Poleg tega je pa ta podjetnik izdal in založil lep katalog »Novodobna oprema«, z lepimi ilustracijami modernega pohištva. Mizarji prodajajo te kataloge ljudem, ki se zanimajo za pohištvo. Ovitki kataloga so različni z raznimi naslovi naših mizarjev. Podjetje, ki prodaja katalog, je pripravljeno izdelati katerokoli v katalogu ilustrirano pohištvo ter so interesi na ta način v zvezi z mizarjskimi podjetniki.

Med celo vrsto ostalih razstavljalcev ne smemo prezreti krasne jedilnice Antona Zalokarja iz Podgora. Omembe je vreden zlasti sekretre, kombiniran kos pohištva z zložljivo pisalno mizico, predali za administrativne potrebščine, knjižno omaro in tudi vitrino za steklenino.

Ivan Rojč iz Zg. Šiške razstavlja temno spalnico iz lužene orehovine, izdelano po načrtu prof. Gojmirja Kosa. Ta spalnica je nedvomno ena najlepših.

Javorc d. z. o. z., tovarna Logatec, razstavlja mahagonijevo spalnico (prograst mahagoni) s križastimi se rastmi kvadratnih plošev. Končnica postelj je rahlo zaokrožena, kar učinkuje mirno. Tudi sicer je slog soliden.

Egidij in Karel Erjavce iz Broda pri St. Vidu razstavlja tudi krasno pohištvo in še cela vrsta vrlih mizarjev, ki jih ne moremo omeniti vseh obenem. Treba jim bo posvetiti več pozornosti ob drugi priliki.

Iz Celja

— **c Pobiranje kanalske pristojbine** za leto 1932. Ministrstvo financ je s svojim odlokom dovolilo, da sme mestna občina celjska v upravnem letu 1932 pobirati kanalsko pristojbino na ta način, da se plača na podlagi vodomerne pristojbine 60 par od porabljenega m³ iz mestnega vodovoda. V slučaju pa, kjer se rabi v večji meri voda iz zasebnih vodnjakov, bo določal v vsakem posameznem primeru kanalsko pristojbino finančni in gospodarski odsek občinske uprave. Kanalska pristojbina se plačuje četrtletno za nazaj. Dalje je mestna občina upravičena na podlagi uvodnega čla. odloka ministra financ tudi v letu 1932 pobirati kanalske pristojbine po točki 2. naredbe velikega župana mariborske oblasti o pobiranju kanalskih pristojbin v Celju od 18. januarja 1924. Uradni list od 22. januarja 1924, št. 29-6, ki se glasi: »Za vpeljavo hišnih kanalov v glavne ali mestne kanale, se sme pobirati pristojbina Din 25 pri novih zgradbah, pri že obstoječih poslopih po Din 10, za vpeljavo v nove in po Din 5 za vpeljavo v stare kanale.

— **c Vpisovanje na celjskih osnovnih šolah.** Ker že prihajajo starši z učenci v tukajšnje mestno deško osnovno šolo, da bi jih vpisali v prvi slovenski razred, se obveščajo, da se vrši vpisovanje deklet, ki bodo dosegli do 1. septembra sedmo leto starosti, v četrtek 30. junija od 9. do 12. ter od 15. do 18. v prvem nadstropju mestne osnovne šole. Navzoh bo tudi šolski zdravnik in je zato neobhodno potrebno, da prinese starši s seboj tudi dečkov rojstni izpisek, tega pa samo v primeru, če je bil deček rojen izven celjske mestne župnije. Vpisovanje v nemški oddelci pa se bo vršilo posebej, toda sresko nadelstvo točnega dneva še ni določilo. — Vpisovanje novink v prvi razred mestne deške osnovne šole se bo vršilo istotako v četrtek 30. junija od 8. do 12. in od 16. do 18. v pisarni upraviteljstva v prvem nadstropju. Tudi glede dekle veljajo glede vpisa isti pogoji kakor pri dečkih.

— **c Moški zbor Celjskega pevskega društva** bo imel važno pevsko vajo drevi ob 20. uri.

Ženski roki v zavoju

Na francosko poslanstvo v Berlinu je prišel v ponedeljek dopoldne k vrtarju mož, ki je izjavil, da mora izročiti poslanstvu pismo in zavoj. Pustil je tam oboje; češ, da se kmalu vrne in pove, komu je pismo z zavojem namenjeno. Zavoj se je zdel uslužbencem poslanstva sumljiv in pogledali so, kaj je v njem. Lahko si mislimo njihovo presečenec, ko so našli v zavoju dve odrezani ženski roki, najbrž roki vdove, kajti na enem prstu sta bila dva poročna prstana. Poslanstvo je obvestilo policijo, ki je takoj uvedla preiskavo.

Zdi se, da je ta zagonetna zadeva v zvezi z zločinom, ki je bila o njem berlinska policija po radiu obveščena iz Lübecka. Berlinski policiji so sporočili, da je umoril 25letni hlapec Ludvik Schöss 3. t. m. svojo mater in pobegnil. Ker je v pismu, priloženem zavoju z ženskimi rokama, omenjeno ime Schöss, gre najbrž za roki umorjene Schössove matere. Drugače je pa pismo zmešeno in ne pove ničesar, kar bi moglo vplivati na preiskavo. Morilec je najbrž blažen.

Mie d' Aghonne:

49

Dustolovke

Roman

— Ne izgovarjajte imena moje žene! — je vzkliknil grof.

— Georgetta je težko bolna, — je nadaljevala gospa de Marillac, — najbolje bo poslati njo in njeno sestro v inozemstvo.

— Z njeno sestro? ... Nikoli! — je vzkliknil Maurice. — Vam še ni dovolj, da ste napravili iz svoje mlajše hčerke slabo zakonsko ženo, radi bi napravili iz nje še to, kar ste napravili iz starejše hčerke, ženo brez srca in brez sramu.

Tudi moja mlajša hči je omožena, je-li? — je odgovorila gospa de Marillac — in je torej svobodna v svojem nehanju zlasti še, ker ostanete vi začasno tu. Ker se vam pa zdi potrebno metati blato v Klarin obraz, postavim svoji hčerki tako tesno skupaj, da bo blato, ki ga mečete v obraz eni, umazalo tudi čelo druge.

— O, ubijem vas! — je zakričal Maurice ves iz sebe.

— Upam, da ne, — je odgovorila mirno. — Ne pozabite, da nisva sama tu; zato govorim tako tiho. Pazniki s prisilnim jopičem čakajo pri vseh vratih in čim zakličem na pomoč — in prisiljena bom storiti to, kajti morca se človek mora bati — planejo na vas, vas zvežejo in odnese pod prho, kjer vas bodo tako dolgo polivali z mrzlo vodo, dokler res ne pobesnite, kar vam tudi želim.

— Ne napravim vam tega veselja, madame, — je odgovoril Maurice, ki se je bil takoj pomiril, čim je opazil radosten smehljaj na njenem obrazu. — Georgetta ste pahnili v nesrečo, zdaj jo pa kar obdržite. Prepuščam jo vam tem raj, ker je ne ljubim več.

Besede »ne ljubim več« so bile izgovorjene tako zaničljivo, da je gospa de Marillac nehote pomislila:

— Ali je mogoče, da ne ljubi več Georgette? ... Če bi se zgodilo to, bi izgubila najmočnejše sredstvo, ki ga z njim uničim. Ne, to se pod nobenim pogojem ne sme zgoditi!

— Recimo, da vas Georgette ne zaima več, — je odgovorila; — to ni izključeno. Ona je dovolj srečna, da se je vas odkrižala tako, da ji lahko to poplačate. Toda tu je še nekaj, kar bo vas gotovo zanimalo. Gre za notarja Dubertina.

Pri imenu svojega starega prijatelja je grof kar poskočil na stolu in se naglo obrnil k svoji tašči. Čutil je, da bo zvedel nekaj groznega.

— Ah, saj sem vedela, da bo vas ime tega človeka privzdignilo, čeprav mu zanimanje za vas ni prineslo sreče, — je dejala ironično.

— Zločin ... kaj ne? O, vi ste vsega zmožni! — je vzkliknil Maurice. — Toda pazite, madame, osvetim se in prisegam vam, da se mu vi in vaša rodbina ne bosta prav nič smilili.

— Vaša osveta! Bežite no ... revše. Stori la sem vam samo uslugo, marsikdo je o tem prepričan in vsi pravijo tako. Kar se pa tiče vašega notarja, nisem prav nič kriva, če se mu je pripetila nesreča, dasi me to veseli.

— Kaj se je pripetilo gospodu Dubertinu? — je vprašal Maurice z glasom, ki mu ga je razburjenje dušilo v grlu.

— Nezdga, o kakršnih čitamo pogosto v novinah, — je odgovorila gospa de Marillac. — Zahtevajte dnevnike, saj vsi poročajo o tem.

— Umoriti ste ga dali, to vam berem iz oči. Poberite se, madame, poberite se, če nečete, da vas lastnoročno zadavim.

Gospa de Marillac je mislila, da je napočil trenutek, ko je treba klicati na pomoč. Zato je začela na vso moč kričati:

— Pomagajte! ... Pomagajte! ... Ta norec me hoče zadaviti! ...

Takoj je prihitelo več paznikov, ki so bili skriti nekje blizu.

Videč, da je dama v oblasti blaznega grofa, so ga hitro prisilili, da jo je izpuštil.

Gospa de Marillac je odšla vsa obžalovana in prestrašena v pisarno, kjer je povedala ravnatelju, kaj se ji je zgodilo.

Ta čas so prihajali zdravniki drug za drugim. Ravnatelj jim je hitel naproti in jih odvedel v salon, kamor je dal prinesiti vse, na grofa nanašajoče se beležke in spise.

Povedal jim je tudi, kako je bolnik napadel svojo taščo, češ, da se o tem lahko sami prepričajo, če odidejo takoj v bolnišnico celico.

— Ali ima prisilni jopič na sebi? — je vprašal prvi zdravnik.

— Seveda, — je odgovoril ravnatelj, — saj je hotel zadaviti svojo taščo.

— To je razumljivo, — je pripomnil drugi zdravnik, ki se je rad šalil. — Tašča! Tega mu ne moremo zameriti.

Grof je ležal iztegnjen na postelji, kamor so ga bili položili pazniki. Zdravniki so ga obstopili. Njihova sodba ni bila posebno ugodna. Razburjenje, s krvjo zalit obraz in oči, suha in vroča koža. Skratka, grof je bil po mnenju zdravniške komisije težko bolan in ker je bila njegova besnost dokazana in so ga morali vtakniti v prisilni jopič, je bil pač blazen.

Grof de Cizeret je bil torej obsojen, kratkoma obsojen! Navzlic temu pa še ni obupal, njegova stvar je bila tako pravična njegova volja tako trdna in zaželjena cilj tako plemenit, da ni bilo mogoče, da bi mu usoda sama ne priskočila na pomoč.

Po odhodu zdravniške komisije je bil ves str. Dejal je sam pri sebi:

— Ta podla ženska je že vedela, da pridejo danes zdravniki, in iz strahu, da bi me ne našli mirmega in pri zdravi pameti, mi je nastavila past, ki sem se ujel v njo kakor naivno dete. Če bi ne bil pisal Dubertinu, če bi me ne mučil njegov molk, bi se za njene besede ne zmenil. Zal sem pa trdno prepričan, da je nastavila ta satanska ženska moje staremu prijatelju past in da se mu je pripetila nesreča. Poznam Dubertina in vem, da bi bil že davno prišel, če bi le mogel.

Grof de Cizeret je poklical paznika in mu dejal mirno:

— Prijatelj, odveži me. Slabo mi je. Paznik je stopil k njemu in mu odvezal prisilni jopič. Otožni grofov nasmeh ga je tako ganil, da nesrečnejši ni mogel odreči prošnje.

— Povejte zdravniku, da ga prosim, naj pride k meni, — je nadaljeval grof, — moram ga nekaj vprašati.

Ko je zdravnik stopil v celico, mu je dejal:

Svobodna trgovina v Rusiji

Kakor pred 10 leti Lenin, je moral zdaj tudi Stalin dovoliti svobodno prodajo živil

Še nedavno je bila privatna trgovina v Rusiji obremenjena z visokimi davki, poleg tega jo je pa vlada na vse načine zatirala in pobijala. Zdaj je pa privatna trgovina s poljskimi pridelki zopet dovoljena in vlada jo celo podpira. Industriji je naročeno, naj računa zlasti z onimi kmeti, ki zalagajo svobodno trgovino z žitom, sočivjem, mesom in drugimi pridelki. Po mestih grade občinske uprave z velikimi stroški nova udobna tržišča, kjer so stojnice ne samo za kmete, organizirane v kolektivnih gospodarstvih, temveč tudi za posredne kmetovalce. Uradnike, ki bi ovirali svobodno trgovino, zadene stroga kazen.

Ta popolna izprememba smernic je najpomembnejša gospodarsko-politična novost v sovjetski Rusiji od lanskega Stalinovega govora, ki je vzpodbujal k osebnim podjetnostim v socialistični industriji. Komunistom je seveda umik pred kapitalističnimi instinkti ruskega muža k kislo jabolko. Privatna trgovina se imenuje sicer sovjetska, toda to na stvari ničesar ne izpremeni. Ruski mušič je zmagal s svojim trdovratnim odporom proti kolektivnemu gospodarstvu. Poedini kmetje in kolektivna gospodarstva imajo zdaj pravico dovažati svoje pridelke na svobodni trg. Kolektivna gospodarstva imajo pravico prodajati ne samo neposredno konzumentu, temveč v velikem obsegu tudi prekupčevalcu. Kmetje-poedinci se bodo pa seveda bali posegati v polni meri po novi pravici, da ne obogate in ne postanejo v vladnih očeh osvojeni. Kolektivnim gospodarstvom se pa tega ni treba bati in bodo svoje pridelke nemoteno prodajali.

Nova naredba obnavlja položaj, ki je bil nastal po končanem vojnem komunizmu, ko je bila dovoljena svobodna trgovina Pričakovati je, da se bodo med kolektivnimi gospodarstvi kmalu pojavile razredne razlike premožnih, srednjih in siromašnih gospodarstev po sposobnosti, s kakršno bodo znala pro-

dajati svoje pridelke na svobodnem trgu. Ni celo izključeno, da se pojavijo kolektivni bogataši, kar bi bila za sovjetsko vlado zelo neprijetna novost. Uradni krogi seveda odločno zanikajo, da bi pomenila nova naredba korak na desno. Enako so zanikali, ko je bilo uvedeno akordno delo po tovarnah. Značilno je, da te novotarije v bistvu odgovarjajo zahtevam tako zvane desničarske opozicije pod vodstvom Buharina, Tomskega in Rikova. Kremlj je njihov program socializacije sprejel in ga dosledno izvaja.

V zvezi s podporo svobodne trgovine se ustanavljajo poleg novih tržišč za kmetovalce tudi javne kuhinje in zavetišča. Tovarne ustanavljajo posebna skladišča za kmete, toda izdelke jim dajejo samo proti gotovini in tako jih silijo, da zamenjajo svoje pridelke za denar. Enako se potegujejo za kmete tudi konzumna društva. Kakor pri drugih izpremembah in preokretih, gre tudi tu za majno silo. Pomanjkanje živil je prisililo vlado dovoliti svobodno prodajo poljskih pridelkov. Pred 10 leti je prisilil energičen odpor kmetov Lenina, da je dovolil svobodno trgovino z živilom. Enako se je zgodilo zdaj Stalinu.

OTROŠKE NOGAVICE ŽIGOM

K

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

„TRIBUNA“ F. B. L. tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska c. 4. Znižane cene. Največja izbira. Ceniki franko.

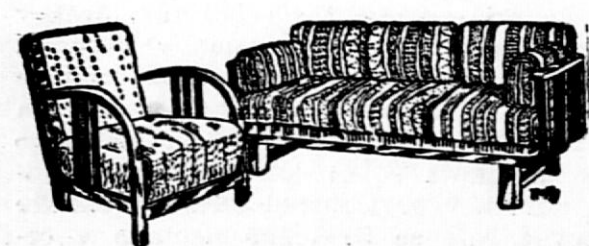
VEZENJE ZAVES, PERILA, MONOGRAMOV, ENTLANJE, AZURIRANJE, PREDTISKANJE, BREDA, ŽEPNI ROBCI, RAZNA PREDTISKANA ŽENSKA ROČNA DELA

Hotel BELLEVUE, Omiš pri Splitu

Nova zgradba tik ob morju, tekoča voda v sobah, peščen kopališče, domača in dunajska kuhinja. Popolna penzija s sobo in postrežbo Din 60.—do Din 85.—na dan.

Zdraviliška taksa odpravljena!

POSETNIKE VELESEJMA

Cene solidne in dobra izdelava.

SITAR KAROL, tapetnik in dekorater Ljubljana, Wolfova ulica 12. (dvorišče)

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. Najmanjši oglaš. Din 5.—

POUK

STOJEPIŠNI POUK. Vecerni tečaj za začetnike in izveščane. Vpisovanje vsak tork in soboto od 6. do 8. ure zvečer. Šolnina nizka. — Christofor učni zavod, Domobranska cesta 7/I. 2036

GLASBA

Izposojamo plošče in gramofone. Slager, Aleksandrova 5

SLUŽBE

BRIVSKEGA POMOČNIKA prvovrstnega delavca v moški in ženski stroki, ki zna dobro ondulariti, sprejme takoj Karol Doležal, brivec, Ježica 87. 2348

PLAČILNA NATAKARICA mlada, z večletno prakso, želi nastopiti mesto v boljši kavarni ali restavraciji. Cenj. ponudbe na Klavcičeva ul. št. 23. II. kat., Zagreb. 2347

PRODAJALKO prvovrstno, mlajšo, izveščano v manufakturi in špeceriji ter pisarniških poslih išče tvrdka. — Onič, Ribnica, Dolenjsko. 2346

PRODAJA

SEDLARSKI ŠIVALNI STROJ skoraj nov, proda mehanika delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. 2344

MOŠKO OBLEKO letno (dolge in kratke hlače), dobro ohranjeno, za srednjeveliko postav, prodam za 250 dinarjev. Naslov v upravi »Slov. Narod«. 2350

TORINO FIAT 501 in 503 v zelo dobrem stanju napredaj v mehanični delavnici Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. Resni reflektanti naj pišejo dopisnico in z vozom se bo prišlo na lice mesta. 2342

RAZNO

Najcenejši nakup! KONFEKCIJA — MODA ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14 22/T

NOGAVICE damske svilene, perilo SRAJCE LJUDEVIČ GLUHAR, Gosposvetska 16 (pri Levu) 56 T

ČEVLJI NA OBROKE »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti opere).

FURNIR potrebujete, ako hočete izdelati moderno pohištvo. Naj Vas ne skrbi, kje bi ga dobili. Oglejte si zalogo v domači tovarni — Ivan Zakotnik, Ljubljana, Kobariška ulica 45 (za Bežigradom). 2319

SOBOSLIKARSKA pleskarska in vsa v to stroko spadajoča dela po najmodernejših vzorcih solidno in konkurenčno izvršuje JOSIP MARN. d. z o. z., LJUBLJANA, Dunajska cesta 9. Telefon 30-68.

GOSTILNA ŽERJAV Rateče-Planica nudi celodnevno hrano in novanje za 40.— Din. 2329

OTROŠKA OBLACILA najugodnejše! J. MAČEK, LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 12.

VINOTOČ Ljubljana, Sv. Petra nasip 43, toči pod novim vodstvom pristna dolenska vina. — Črna Din 12.—, belo Din 10.—, cviček Din 8.—. 2350

JOŽEF ŠORN slikar in pleskar

namaznam cenj. občinstvu, da sem se preselil na Sv. Petra cesto 43 (Mencinger) ter se priporočam nadaljni naklonjenosti.

VINA

pristna dalmatinska, štajerska in dolenska, na debelo in drobno, čez ulico od Din 4 naprej se dobijo v skladišču

DALMACIJE veletrgovine z vinom družbe z o. z. v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 13 Kolizej

POVODOM 20 LETNICE obstoja svoje tvrdke bom prodal ure, zlatino, srebrnino, dragulje — z 20 % popustom. — IVAN PAKIZ, Ljubljana, Pred škofijo 15. 2290

NAROČAJTE ČEVLJE po meri pri Petercelu, Novi trg-Breg št. 1. 60/T

PENSION »LJUBLJANA«

KRK, OTOK KRK Izmed najlepših kopališč na otoku Krku in s peščenim kopališčem brez blata ter romantiko nadkrijuje marsikatero svetovno kopališče. — Pension »Ljubljana« je edino slovensko podjetje na tem otoku. Slovenska kuhinja, strogo solidna postrežba. Pension z vsemi taksami od Din 55.— do 62.— za osebo na dan. Sezona se prične s 25. marcem in traja do 31. septembra. Za številni obisk se priporoča Uprava »Ljubljana«. Brzojavi: »Ljubljana«, Krk, otok Krk. 38/T

ŽENITVE

ZNANJA ŽELIM z 20—25 letnim dekletom večje postave. Ženitev ni izključena. Le resne ponudbe s polnim naslovom na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Drž. nastavljenec 2349«.

NEDREMIČNINE

KRASNA PARCELA na Kodeljevem, Zadruga ulica, napredaj. Poizve se: Ivan Prosenec, Gledališka ulica 8, klet. 2353

PRIMEREN PROSTOR ki bi ga rabil kot skladišče za orodje ter raznega do 10 m dolgega lesa iščem v Vodmatu ali Spodnji Šiški. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 2351

Joan Perdan nasledniki LJUBLJANA

Veletrgovina kolonialnega in špecerijskega blaga nudi po nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, testenine, čaj, žgane in vse drugo špecerijsko blago. — Postrežba točna in solidna.

kavarno »Metropol«

Jamčim za točno postrežbo, solidne cene, obilno izbiro časopisov, kakor tudi udobnost v vseh ozirih.

Cenjenim gostom se najtopleje priporočam za obisk.

Z odličnim spoštovanjem Franc Miklič.

7415